

Minimaal nodig geacht inkomen

Auteur(s):

Linden, G.

Dit artikel wordt gecoördineerd door de sector Publicaties en Communicatie van het CBS. Meer informatie is te vinden in de Armoedemonitor 2000, een gezamenlijke publicatie van het CBS en SCP.

Verschenen in:

ESB, 86e jaargang, nr. 4295, pagina 167, 16 februari 2001

Rubriek:

Statistiek

Trefwoord(en):

economie, samenleving

In 1998 hadden huishoudens naar eigen zeggen gemiddeld minimaal 32.300 gulden netto per jaar nodig om rond te komen. Gecorrigeerd voor inflatie is dat bedrag ruim negen procent hoger dan in 1991. Het gemiddeld besteedbaar huishoudinkomen lag in de periode 1991-1998 (na inflatiecorrectie) steeds rond de 49.000 gulden.

Het minimum nodig geacht inkomen verschilt per huishoudtype en hangt onder andere samen met de hoogte van de vaste lasten.

Verschillen per huishoudtype

Het inkomen dat huishoudens minimaal nodig achten is niet voor alle huishoudtypen gelijk. Alleenstaanden hoeven alleen voor zichzelf te zorgen. Zij kunnen daarom met minder geld rondkomen dan een (echt)paar of gezin met kinderen. Voor alleenstaanden ligt het gemiddelde minimaal benodigd geachte huishoudensinkomen dan ook lager dan dat van paren; dat van paren zonder kinderen ligt weer lager dan dat van paren met kinderen. Maar voor alle huishoudensgroepen nam het tussen 1991 en 1998 toe. Bij (echt)paren zonder kinderen nam het bedrag met twaalf procent toe tot 35 duizend gulden in 1998. Bij alleenstaanden was deze toename het laagst. In 1998 hadden zij minimaal 23.700 gulden nodig, een stijging van ruim zeven procent sinds 1991.

Hoogte van het inkomen

Naarmate huishoudens een hoger inkomen hebben, vinden ze ook een hoger bedrag minimaal noodzakelijk. Huishoudens met een laag inkomen - zowel één- als meerpersoonshuishoudens - hadden in 1998 gemiddeld minimaal 24.300 gulden aan inkomen nodig. Dit is bijna tienduizend gulden minder dan huishoudens met een inkomen boven de lage-inkomensgrens. Die gaven gemiddeld aan minimaal 33.900 gulden nodig te hebben. Dit verschil tussen beide inkomensgroepen bleef tussen 1991 en 1998 vrijwel constant.

Vaste lasten

Aan de ene kant hebben huishoudens een hoger inkomen nodig doordat de vaste lasten zijn toegenomen. In 1997/98 gaven huishoudens (gecorrigeerd voor inflatie) gemiddeld ruim tweeduizend gulden meer uit aan zaken als huur, energie en verzekeringen dan in 1990/91. Maar aan de andere kant veranderen ook de opvattingen over het minimale consumptiepakket. Daardoor verandert ook het inkomen dat huishoudens minimaal denken nodig te hebben.

Eén op de tien huishoudens had in 1998 een inkomen dat lager was dan het zelf minimaal noodzakelijk vond. Het verschil bedroeg rond de twintig procent. Hierbij gaat het om ruim 675 duizend huishoudens.

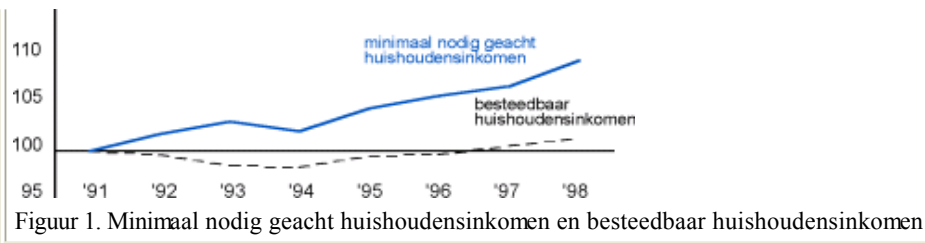
Langere tijd laag inkomen

Een huishoudensinkomen dat gedurende langere tijd laag is, wordt vaker ontoereikend gevonden om de eindjes aan elkaar te knopen. In 1998 was bij 22 procent van de mensen die minstens een jaar lang een laag huishoudensinkomen hadden, het ontvangen inkomen lager dan het inkomen dat zij minimaal noodzakelijk vonden. Bij de mensen die al minstens vier jaar lang deel uitmaakten van een huishouden met een laag inkomen, was dat dertig procent.

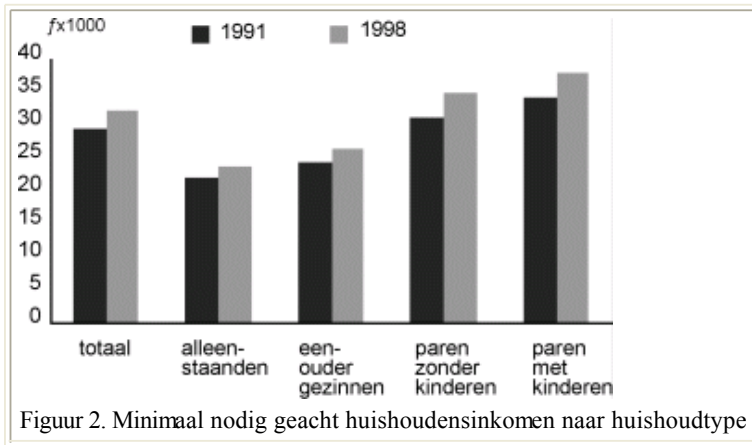
Laag inkomen

De lage-inkomensgrens is vastgesteld op basis van het bijstandsniveau van een alleenstaande in 1979. De grens wordt elk jaar aangepast aan de prijsontwikkeling en vertegenwoordigt voor alle jaren een gelijk welvaartsniveau. De lage-inkomensgrens lag in 1998 voor een alleenstaande op 19.900 gulden per jaar en voor een echtpaar zonder kinderen op 26.700 gulden.

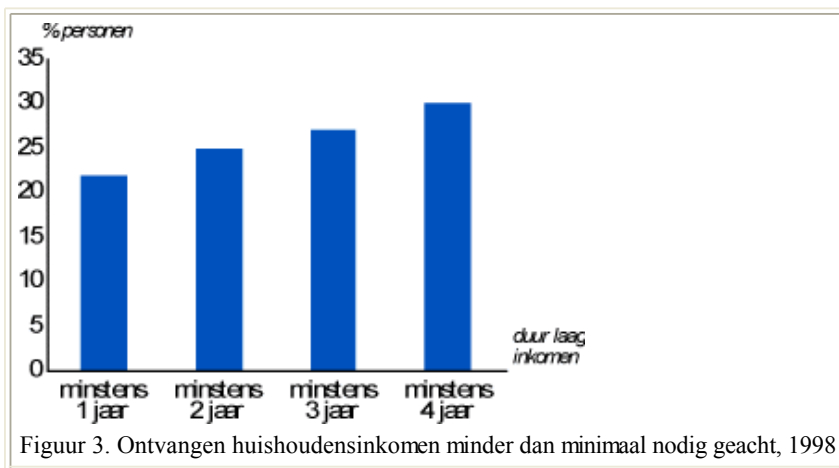
Zie [figuur 1](#), [figuur 2](#) en [figuur 3](#)

Figuur 1. Minimaal nodig geacht huishoudensinkomen en besteedbaar huishoudensinkomen

Figuur 2. Minimaal nodig geacht huishoudensinkomen naar huishoudtype

Figuur 3. Ontvangen huishoudensinkomen minder dan minimaal nodig geacht, 1998

T